

Vähelevinud, kuid perspektiivikad avamaale sobivad köögiviljad: Maapirn



Tairi Kruusma
Ettekanne projekti Active Village seminaril
05.03.2021

Helianthus tuberosus – maapirn e. mugul- päevalill ehk topinambur

- Külmaskindel ja vastupidav delikatesköögivili
- Saaki saab turustada alates hilissügisest -ainuke piirang - külmunud maapind
- Varakevadine turuhitt. Kevadel koristatud saak magusam kui sügisel – enamuse tärklis on lagununud suhkruteks – meeldib väga lastele.
- Saab tarbida värskelt ja kuivatatult – nn „maapirnikrõpsud“



Helianthus tuberosus – maapirn e. mugul-päevalill ehk topinambur

- Päikesepaiste kui ka poolvari
- Huumuserikkad liivsavimullad
- Võib muutuda umbrohuks
- N-i 100 kg/ha (pool normi enne istutust)
- P2O5: 50 kg/ha
- K2O: 150 kg/ha
- Must kilemultš võib saagi valmimist kiirendada

Helianthus tuberosus – maapirn e. mugul-päevalill ehk topinambur

- Stoolonite istutusaeg: esimesel võimalusel – aprilli lõpus – mai alguses
- Istutusnorm: 1,2...2 t/ha ($\sim 200\text{g/m}^2$), arvestades 3...5 taime/ m^2
- istutusskeem: 20 x 60...100cm
- stoolonite istutussügavus: 10 cm
- niiskusevajadus: suur, et saada korralikku stoolonisaaki.

Helianthus tuberosus – maapirn e. mugul- päevalill ehk topinambur

- Koristusaeg: augustist alates kuni varakevadeni
- saagikus: 25...30 t/ha.
- Stoolonid väikeste kartulistoolonite suurused, ebakorrapärased, kollase, violetse või pruuni koore ja valge sisuga.
- Enne turustamist stoolonid pestakse ning pakendatakse kilekottidesse.
- Stoolonite tumenemise vältimiseks pärast koorimist pihustada neile nt. sidrunimahla.

Helianthus tuberosus – maapirn e. mugul- päevalill ehk topinambur

- Kõige parem on stooloneid säilitada pinnases või kohe ümber töödelda – teha nt. maapirni jahu, krõpse.
- 'Fuseau' - pruuni koore värvusega stoolonid on sageli ilma külgharudeta – moodustavad ilusa ja korraliku saagi (750g pakis ligikaudu 15 stoolonit = 1 stoolon ~ 50g).